ANUL XLII No. 3 MARTIE 1928

BULETINUL SOCIETAŢII POLITECNICE

CONSTRUCŢIA PALATULUI SOCIETAŢII POLITECNICE

de N. I. GEORGESCU
Inginer Inspector General

In broşura cu «Istoricul Societăţii Politecnice», scrisă de D-l Inginer Inspector General *Ion Ionescu,* se arată (pag. 194—205) cum s'a ajuns la posibilitatea de finanţare a înfăptuirii idealului urmărit de societatea noastră de a'şi aveà localul său propriu, pe care astăzi îl posedă în coproprietate cu alte 4 Societăţi, în «*Palatul Societăţii Politecnice*».

Se arată de asemenea că în şedinţa comisiunii permanente pentru construirea palatului Societăţii Politecnice dela 8 Aprilie 1925 s'a hotărât să se înceapă executarea lucrărilor şi deci să se proceadă la ţinerea licitaţiunii necesară în acest scop.

Iată cele consemnate în procesul-verbal al şedinţei comisiunii dela 8 Aprilie 1925, relativ la acest lucru:

«Intrucât în şedinţa comisiunii dela 16 Ianuarie 1925 s'a decis că licitaţia se va face numai între antreprenori anume învitaţi, se procedează la facerea listei acestor antreprenori.

«In urma unei discuţiuni urmată între membrii comisiunii, se hotărăşte a se învita următorii:

1) Intreprinderile tecnice fost T. Eremia; 2) Societatea «Edilitatea»; 3) Fraţii arhitecţi Cerkez (care construesc palatul Academiei Comerciale); 4) Inginer Ioanovici; 5) Soc. Clădirea Românească; 6) Inginer C. M. Vasilescu.

«In privinţa condiţiilor în care se va face licitaţia, se hotărăşte să se scoată în licitaţie toate lucrările din deviz,

afară de lucrările de tâmplărie și de fer forjat, care se vor da direct la specialiști. Din această cauză însă se va cere antreprenorilor să prevadă în ofertele ce vor face, prețuri pentru așezatul tocurilor dela uşi şi ferestre.

«De asemenea, întrucât celelalte lucrări neprevăzute în deviz, (de calorifer, iluminat electric, etc.) vor fi şi ele date să fie executate de specialiști, se hotărăşte ca în caetul de sarcini pentru lucrările din deviz să se prevadă clauza că antreprenorul este obligat să execute zidăriile așa încât să se lase golurile și găurile care-i vor fi indicate la timp, necesare așezării canalizărilor de calorifer, iluminat electric şi instalații sanitare, iar în condițiile antreprenorilor care le vor executà pe acestea să se prevadă obligațiunea de a indicà la timp golurile ce trebuesc lăsate în zidării.

«Licitația se va face cu oferte închise. In aceste oferte concurenții vor indicà rabatul ce găsesc să deà la prețurile din deviz. Prețurile astfel rezultate vor fi ferme până la terminarea lucrării. Se va cere să se specifice în oferte, cu cât s'a socotit în calculele făcute cărămida, ferul, cimentul și ipsosul, pentrucă dacă eventual aceste materiale vor fi date de Societatea Politecnică pe prețuri mai reduse, să se știe dela început ce beneficiu va rămâne din această operație pentru Societate.

«In caetul de sarcini se va prevede că lucrarea trebue să fie complet terminată la 1 Septembrie 1926.

«Termenul până la care vor fi depuse ofertele se fixează în ziua de 4 Mai 1925, ora 4 p. m. (16). Deschiderea lor se va face în aceiași zi la ora 5 p. m. (17), în fața concurenților. Inainte de deschiderea ofertelor se va depune o garanție provizorie de 500.000 lei în numerar sau efecte garantate de stat, socotite la cursul zilei.

«Garanția definitivă la încheerea contractului se va completà la 10% din valoarea lucrărilor, în numerar sau efecte de stat, la cursul zilei.

«Ofertele vor fi sigilate şi se vor face pe adresa: Comisiunii permanente pentru construirea palatului Societății Politecnice.

«Ele vor fi depuse în mâinele D-lui *N. I. Georgescu*, Directorul general al serviciului Imbunătăţirilor funciare, Calea Victoriei 102 (etajul III-lea)».

In calitatea de secretar şi membru în delegaţia pentru supravegherea lucrărilor, cu care am fost onorat de comisiunea permanentă pentru construirea Palatului Societăţii Politecnice, cunoscând în amănunţime toate fazele prin care a trecut construcţia palatului Societăţii Politecnice, arăt în cele ce urmează cum s'a efectuat această construcţie.

După cum rezultă din extrasul de proces-verbal dat mai sus, s'au ţinut licitaţiuni deosebite pentru fiecare categorie de lucrări.

I. *Pentru zidării, tencueli şi învelitoare,* s'au trimes învitaţii în ziua de 14 Aprilie 1925 celor stabiliţi de comisie. Termenul pentru depunerea ofertelor a fost fixat cu 4 zile mai târziu decât cel stabilit şi anume pentru 8 Mai 1925, iar ca bază a licitaţiunii a servit devizul întocmit de d-l arhitect *P. Antonescu,* după care valoarea lucrărilor scoase în adjudecare era de *12.908.133 lei.*

Cele mai avantajoase preţuri au fost obţinute dela d-nii: inginer *C. M. Vasilescu,* care a oferit un rabat de 11,50% sub preţurile devizului şi ingineri *A. Ioanovici & P. Moccia,* care au oferit un rabat de 10,75% sub preţurile devizului.

Lucrările s'au adjudecat asupra d-lui *C. M. Vasilescu.* Executarea săpăturilor a început în primele zile ale lunei Iunie 1925, iar prima turnare a betonului la talpa de beton armat a fundaţiunii clădirii s'a făcut în ziua de 25 Iunie 1925.

Până în luna Noembrie acelaş an s'au putut termina din roşu zidăriile exterioare, o mare parte din cele interioare şi acoperişul.

Clădirea este alcătuită dintr'un schelet de rezistenţă de beton armat în care zidăria serveşte numai de umplutură. Etajele între ele şi podul sunt separate prin planşeuri tot de beton armat. Calcularea, proectarea şi

PALATUL SOCIETĂȚII POLITECNICE

FAȚADA SPRE CALEA VICTORIEI

supravegherea executării părţilor de beton armat au fost făcute de d-l inginer *Emil Prager*.

II. *Pentru instalaţiunile electro-mecanice* ale palatului compuse din: încălzirea centrală, instalaţiunile sanitare, instalaţiile electrice şi ascensorul, d-l inginer *C. Buşilă*, membru al comisiunii permanente, s'a oferit în mod gratuit să se ocupe: cu facerea licitaţiunii necesare, cu clasarea ofertelor primite şi supunerea rezultatului obţinut. Deasemenea s'a oferit să însărcineze din personalul specialist de care dispune în întreprinderile pe care le conduce, pentru controlul executării acestor lucrări.

D-l *C. Buşilă* a prezentat referate în această privinţă în şedinţele comisiunii permanente ţinute în zilele de: 6 şi 13 Iunie 1925. Hotărârea comisiunii permanente asupra acestor instalaţii s'a dat în şedinţa dela 13 Iunie 1925, iar rezoluţiunile luate şi consemnate în procesul-verbal respectiv sunt următoarele:

a) *Instalaţiunea de încălzit.* Se aprobă soluţiunea cu cazane de fier pentru apă caldă oferită de firma Wolff, pentru suma de 2.946.128 lei.

b) *Instalaţiunile sanitare.* Se aprobă oferta firmei Sulzer care este pentru suma de 1.302.454 lei. Deoarece în această ofertă se coprind şi cuvetele ce se vor instală în etajul Societăţii Politecnice, care se hotărâse în şedinţa precedentă să fie plătite de fiecare proprietar, se decide să se facă comanda fără aceste cuvete, însă să se ceară firmei Sulzer să indice costul lor, pentru a servi la comanda ce se va face de toţi coproprietarii, fiecare în parte, inclusiv Societatea Politecnică.

c) *Instalaţiunile de hidranţi.* Această instalaţie nefiind de o necesitate absolută pentru clădire şi costul ei părând prea mare, se decide a se suprimà.

d) *Instalaţiunile electrice.* Au oferit în condiţiuni similare firmele: Energia şi Siemens Schuckert. Aceasta din urmă acordând un rabat special de lei 100.000, sub formă de donaţiune, pentru Societatea Politecnică, preţul ofertat de dânsa este cu mult mai mic ca al celeilalte firme.

SALA PRINCIPALA DE INTRARE

BASORELIEFUL „VICTORIA"

OFERIT DE INGINERII ROMÂNI LUI ANGHEL SALIGNY ÎN 1895,
LĂSAT DE ACESTA, PRIN TESTAMENT, SOCIETĂȚII POLITECNICE
ȘI AȘEZAT ÎN SALA PRINCIPALĂ DE INTRARE

Se aprobă deci oferta firmei Siemens-Schuckert pe prețul de 630.000 lei. Se aprobă asemenea că în scrisoarea de comandă să se comunice acceptarea donațiunii de 100.000 lei și să se mulțumească pentru aceasta.

e) *Ascensorul*, D-l C. Bușilă face cunoscut că în urma convorbirilor avute cu reprezentanții firmei Stiegler, frații Porn, a obținut o reducere de 14.000 lei la prețul oferit precedent. Se decide a se face comanda pentru 2 ascensoare de câte 3 persoane, așa cum se hotărâse și în ședința precedentă.

«D-l C. Bușilă prezintă comisiunii și conceptele scrisorilor de comandă pentru instalațiunile de mai sus. Se aprobă aceste scrisori cu introducerea unor precizări, rămânând a fi redactate definitiv de D-l N. Georgescu.

«Toate instalațiile de mai sus aprobate pentru palatul Soc. Politecnice vor costà deci o sumă de circa 5.500.000 lei, adică cât se fixase în ședința precedentă.

«In urma recomandării d-lui C. Bușilă, comisiunea aprobă ca pentru instalațiile electrice să se ocupe special d-l inginer *G. Petrescu*, și pentru celelalte d-l inginer *Giger Cesar*, ambii dela societatea Electrica, lucru care se va face cunoscut firmelor furnizoare prin scrisorile de comandă».

Ședința în care s'au dat aceste aprobări a fost prezidată de *Anghel Saligny*, vice-președinte. A fost ultima ședință la care a participat ilustrul dispărut, deoarece el a decedat la 17 Iunie 1925.

Anghel Saligny, care după cum s'a arătat în istoricul Societății Politecnice, a depus o activitate deosebită pentru ridicarea palatului Societății Politecnice și realizarea localului nostru propriu, a murit desigur mulțumit în această privință; începutul erà făcut și sfârșitul erà asigurat.

III. *Tâmplăria și vitrinele metalice* ale clădirii, s'au comandat în două rânduri.

Văzându-se că construcția progresează repede și că ar fi posibil să se amenajeze subsolul și parterul clădirii spre a fi închiriate de Sft. Gheorghe 1926, s'a ținut licitațiune la 1 Septembrie 1925, pentru darea în

executare a tâmplării şi a vitrinelor şi ferestrelor metalice dela parter şi subsol.

Ofertele cele mai avantajoase au fost prezentate de d-l *Petre Petrescu,* din 5 concurenţi, pentru tâmplărie şi de d-l *C. M. Vasilescu,* din 3 concurenţi, pentru vitrinele şi ferestrele metalice şi asupra dânşilor s'au adjudecat lucrările.

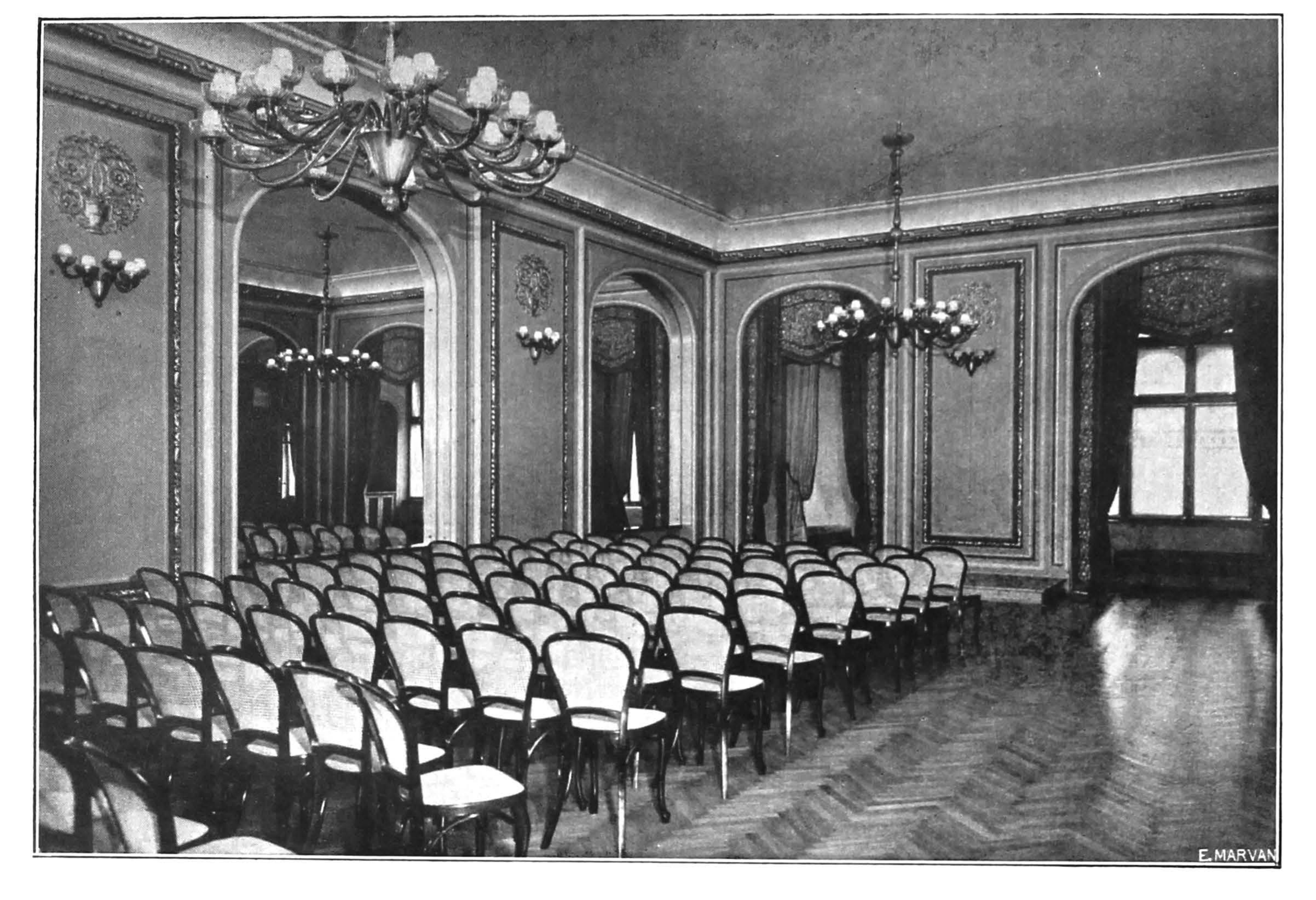
Pentru tâmplăria necesară etajelor I—VI ale clădirii s'a ţinut licitaţiune în ziua de 9 Ianuarie 1926, la care din cei 6 invitaţi s'au prezentat în condiţiunile impuse numai 3 ofertanţi. Dintre aceştia preţurile cele mai avantajoase au fost ofertate de către Societatea pentru Industria lemnului fost Bucher şi Durer (S. I. L.), asupra căreia s'a adjudecat lucrarea, estimată la comandă pentru o valoare de 1.283.780 lei.

IV. In zilele de 26 şi 31 Martie 1926 s'au ţinut licitaţiuni pentru darea în executare a următoarelor lucrări de fer forjat: portalul principal dela intrarea spre Calea Victoriei cu cele 2 lampadere, parapetele balcoanelor despre curte şi Calea Victoriei, grilele ferestrelor şi uşilor din pasajul parterului, grilele din faţa ascensorului, rampele dela scara principală şi de serviciu, precum şi parapetele din faţa vitrinelor dela parter spre Calea Victoriei.

S'a adjudecat asupra atelierului *Fraţii Weigel* portalul principal şi cele 2 lampadere cu preţul de 49.400 lei, iar celelalte lucrări asupra atelierului inginer *C. M. Vasilescu.*

V. In timpul executării lucrărilor s'au introdus unele modificări în raport cu prevederile devizului. Astfel s'a hotărât ca tencuiala faţadei principale spre Calea Victoriei să se facă de piatră artificială buciardată; de asemenea s'a schimbat felul de tencuire al gangului de intrare în clădire; s'au executat tencueli mai bogate şi ornamentate în încăperile etajului I, etc.

Pentru toate aceste lucrări s'a căzut de acord cu d-l inginer antreprenor *C. M. Vasilescu,* care le-a executat prin diferiţi specialişti.

SALA DE SEDINȚE

BIBLIOTECA ȘI SALA DE LECTURĂ

VI. La licitaţiunea ţinută la sfârşitul lunei Iulie 1926 s'a adjudecat asupra «Asociaţiunii Industriilor de mobile din Arad» executarea: dulapurilor pentru cărţi, a lambriurilor, a îmbrăcăminţilor caloriferului şi a uşiior din salon şi bibliotecă, cu suma de 1.065.000 lei; iar executarea dulapurilor de cărţi, a lambriurilor de pe pereţi şi îmbrăcăminţile caloriferelor din sala de biliard, s'a adjudecat asupra societăţii S. I. L. fosta Bucher şi Durer, cu preţul de 269.749 lei.

Hotărându-se mai târziu să se îmbrace cu lambriuri şi pereţii din vestibul, ele au fost executate tot de societatea S. I. L., pe baza unei noui comenzi.

Mobilierul mobil al salonului şi bibliotecei, compus din mese, scaune şi fotoliuri, s'au adjudecat spre executare asupra casei «Arta Lemnului», fost Müller, din Bucureşti, cu preţul de 501.809 lei.

Perdelele, portierele şi draperiile, din încăperile etajului I, proprietatea Societăţii, au fost executate de atelierul de broderie artistică «Regina Maria», aflat sub direcţia D-nei Anna Roth Cobilovici, iar zugrăvirea şi decoraţiile în culori de uleiu ale acestor încăperi s'au executat de d-l Al. Ionescu, pictor-zugrav.

Covoarele persiane s'au executat în atelierul Soc. Petroşani. Lustrurile de sticlă din sala de serbări s'au adus dela Veneţia.

Bineînţeles că toate aceste mobiliere şi decoraţiuni s'au executat după indicaţiunile şi sub controlul d-lui arhitect P. Antonescu.

* * *

Cele de mai sus arată în linii generale cum s'a desfăşurat construcţiunea palatului Societăţii Politecnice. Cheltuelile făcute pentru diferitele lucrări au fost de două categorii:

a) Cheltueli în interesul construcţiunii palatului în general, care adăposteşte de o potrivă pe toţi coproprietarii, şi care deci s'au plătit de toţi coproprietarii;

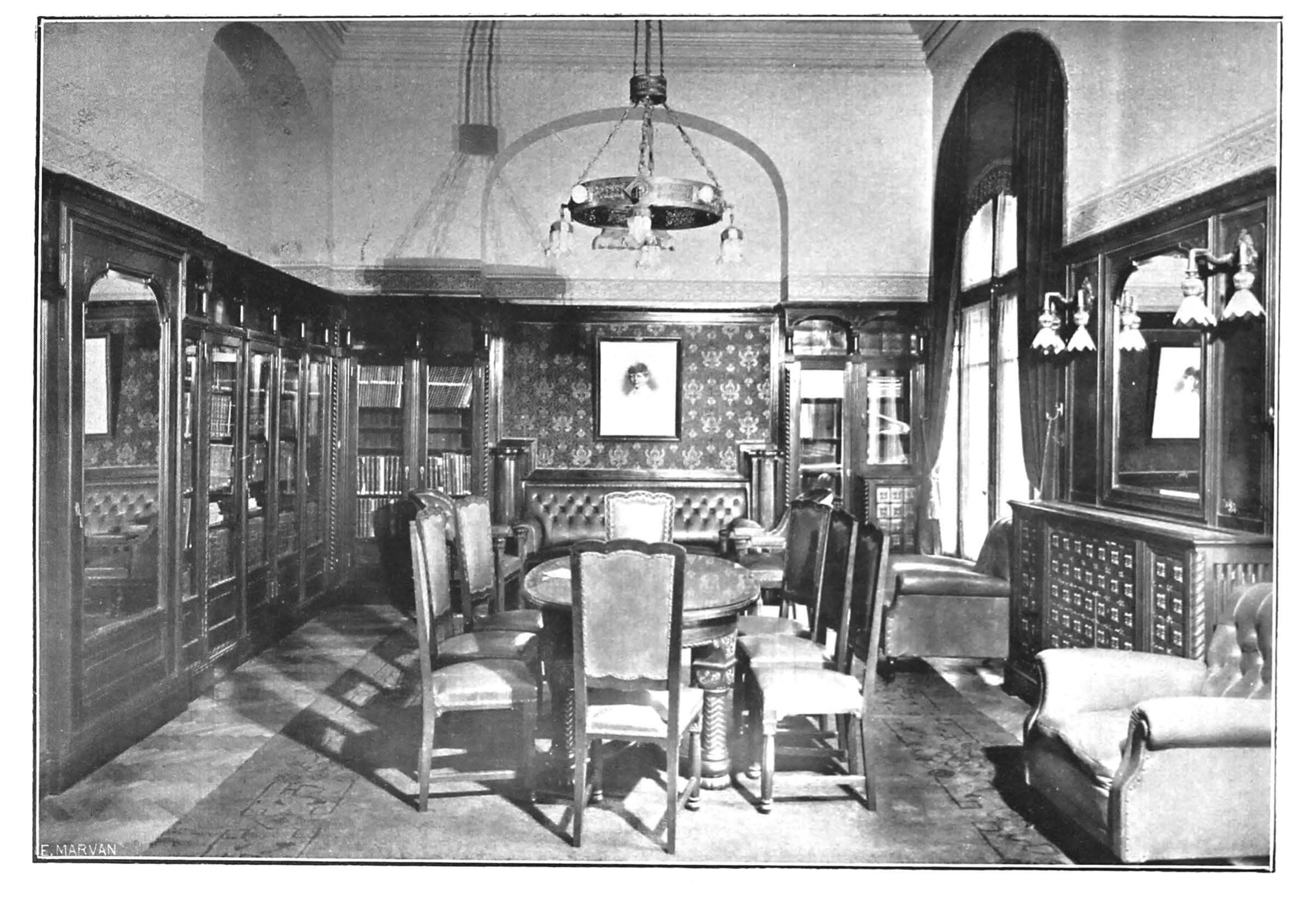
b) Cheltueli făcute de fiecare coproprietar pentru partea din palat care-i aparţine.

Nu s'au lichidat încă conturile tuturor antreprenorilor. Ţinând seamă de ceeace s'a lichidat definitiv şi adăogând estimaţiunile ce am făcut asupra conturilor în curs de lichidare, se deduce că costul palatului în general este de circa 26.000.000 lei, în care se coprind şi cheltuelile pentru diferitele taxe şi speze la facerea actului de coproprietate, precum şi cele pentru aranjarea curţii şi grădinii.

Din acest total Societatea noastră a achitat în numerar suma de 1.067.000 lei, iar restul a fost depus de ceilalţi coproprietari conform convenţiunii de coproprietate.

In ceeace priveşte cheltuelile de a 2-a categorie, Societatea Politecnică a cheltuit până acum suma de 6.250.000 lei pentru decoraţiunea mai bogată a sălilor localului său; pentru uşile şi ferestrele făcute de stejar şi mai deosebit de cele din restul clădirii; pentru dulapurile de cărţi şi lambriurile din salon, bibliotecă, vestibul şi sala de biliard; pentru celelalte obiecte de mobilier, cu care s'au aranjat şi mobilat încăperile în care se află acum instalată Societatea noastră, cum şi pentru aparatele sanitare din partea palatului care-i aparţine.

In istoricul Societăţii Politecnice scris de d-l I. Ionescu s'a arătat cum ea şi-a procurat sumele pe care le-a plătit pentru desăvârşirea localului propriu al societăţii noastre, pe care îl posedă, fără a datora vre-o centimă, dar dela care avem acum un venit anual brut de 1.500.000 lei, prin închirierea prăvăliilor dela parter cu subsolurile respective.

SALA DE STUDII